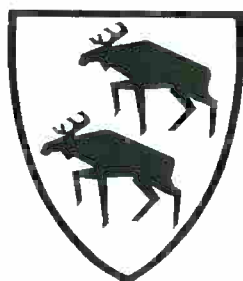

AREMARK KOMMUNE

ÅRSBERETNING
2012

INNHOLDSFORTEGNELSE

ÅRSBERETNING 2012.....	1
RAMMEOMRÅDE 1 POLITISK STYRING OG SENTRALADMINISTRASJON.....	10
VIRKSOMHET 22 BARNEHAGE.....	13
VIRKSOMHET 23 SKOLE OG SFO.....	16
VIRKSOMHET 24 KULTUR.....	18
VIRKSOMHET 31 BARNEVERN OG HELSE.....	22
VIRKSOMHET 32 NAV.....	26
VIRKSOMHET 33 PLEIE OG OMSORG.....	29
RAMMEOMRÅDE 4 DRIFT OG UTVIKLING.....	35

ÅRSBERETNING 2012

1. Økonomisk stilling og resultat av virksomheten samt andre vesentlige forhold

Netto driftsresultat viser et positivt resultat på kr 2 595 101,27.

Regnskapet er avlagt med et mindreforbruk (overskudd) på kr 1 542 300,94.

Dette avviket fordeler seg bl.a. i all hovedsak slik:

- Økte frie inntekter (skatt og rammetilskudd) + 1,4 mill
- Andre statlige overføringer + 0,6 mill
- Økte utgifter ifm lønnsoppgjør - 0,6 mill
- Mindre utgift pensjon og premieavvik inkl. arb.avg + 1,1 mill

Viser ellers til de enkelte rammeområder.

Sykefravær i % – legemeldt og egenmeldt.

År	2008	2009	2010	2011	2012
Prosent	6,6	9,3	6,7	7,4	8,6

Likestilling

Politisk

Kommunestyrets 17 medlemmer består av 5 kvinner og 12 menn.

Formannskapetets 7 medlemmer består av 3 kvinner og 4 menn.

De tre faste utvalg med til sammen 21 medlemmer består av 10 kvinner og 11 menn.

Administrativt

Det er 114 årsverk i kommunen, med til sammen 162 ansatte fordelt på 123 kvinner og 39 menn.

Rådmannen er mann.

Virksomhetslederne/stabsleder er fordelt med 4 kvinner og 4 menn.

Ved utlysninger av stillinger er underrepresentert kjønn oppfordret til å søke.

Etisk standard

For å sikre høy etisk standard er det vedtatt skriftlige etiske retningslinjer for politikere og medarbeidere i Aremark kommune.

2. Økonomisk utvikling

a. Likviditet

Likviditeten i regnskapsåret har vært tilfredsstillende, men den er under de anbefalte grensene.

Tabellen nedenfor viser utviklingen av kontantbeholdningen de siste 5 år.

(1000 kroner)

	2008	2009	2010	2011	2012
Kontantbeholdning					
Kasse, Postgiro, Bank	27 137	27 457	10 691	5 769	16 525
Ubrukte lånemidler	5 725	13 823	2 755	3 888	7 105
Udisp. del av netto driftsres.	0	0	237	0	1 542
Fondsmidler	14 036	7 621	6 121	4 822	4 927
Korrigert kontantbeholdning	7 376	6 013	1 578	-2 941	2 951
Kortsiktige fordringer og premieavik	7 789	10 927	18 060	15 882	10 683
Kortsiktig gjeld og premieavvik	17 016	17 979	19 754	20 213	21 107
Kortsiktig likviditet driftsformål	-1 851	-1 039	-116	-7 272	-7 473
Likviditetsgrad 1	2,05	2,13	1,46	1,07	1,29
Likviditetsgrad 2	1,59	1,53	0,54	0,29	0,78

Likviditetsgrad 1 = Omløpsmidler/kortsiktig gjeld. Her bør likviditetsgraden være større enn 2 for å kunne si at kommunen har god likviditet.

Likviditetsgrad 2 = kasse og bankinnskudd/kortsiktig gjeld. Her bør graden være større enn 1.

Kommunes finansforvaltning

Aremark kommunestyre vedtok eget finansreglement 02.09.10, sak 32/10. Reglementet er vedtatt med hjemmel i forskrift om finansforvaltning i kommuner og fylkeskommuner som trådte i kraft 01.07.10. Formålet med reglementet er at kommunen skal forvalte sine midler slik at tilfredsstillende avkastning oppnås, uten at det innebærer vesentlig finansiell risiko, og under hensyn til at kommunen skal ha midler til å dekke sine betalingsforpliktelser ved forfall. Reglementer legger opp til at rådmannen skal rapportere vedr. finansforvaltningen i kommunen i forbindelse med tertialrapporteringen og årsrapporteringen.

Pr. 31.12.12 hadde Aremark kommune plassert sine finansielle aktive slik:

	31.08.2012		31.12.2012		Betingelser pr. 31.12.12
	Beløp	%	Beløp	%	
Innskudd hos hovedbank- forbindelse:					
Marker Sparebank	16 360 173,22	99,07 %	10 622 147,49	76,98 %	2,096 % (3 mnd Nibor + 0,25 %)
Andre banker:					
Berg Sparebank	153 304,57	0,93 %	3 176 409,81	23,02 %	3,35 %
Samlet plasseringer	16 513 477,79	100,00 %	13 798 557,30	100,00 %	

Kommunen har ikke plassert noen av sine midler i aksjer/obligasjoner eller andre verdipapirer for å oppnå avkastning.

Pr. 31.12.12 hadde Aremark kommune sine finansielle passiva slik:

	Pr. 31.08.12		Pr. 31.12.12		Betingelser pr. 31.12.12
	Beløp	%	Beløp	%	
Lån til investeringer:					
Husbanken	10 412 586,00	19,28 %	10 160 003,00	17,75 %	Flytende: 1,985. Fast: 1,084, 2,084 og 2,089.
Kommunalbanken	22 515 550,00	41,68 %	26 917 950,00	47,03 %	Flytende: 2,070 og 2,250
KLP	17 530 936,00	32,45 %	17 189 372,00	30,04 %	Flytende: 2,650 og 3,450
Lån til viderutlån:					
Husbanken	3 561 264,00	6,59 %	2 963 436,00	5,18 %	Flytende: 1,985 og 1,990 Fast: 1,990
Samlet innlån	54 020 336,00	100,00 %	57 230 761,00	100,00 %	

Største enkeltlån er tatt opp fra Kommunalbanken til Aremarkhallen, saldo pr. 31.12.12 kr 10 545 000,-. Det er tatt opp lån til investeringformål på kr 4 925 000,- i desember 2012. Kommunen har ikke rentebytteavtaler eller finansiell leasing.

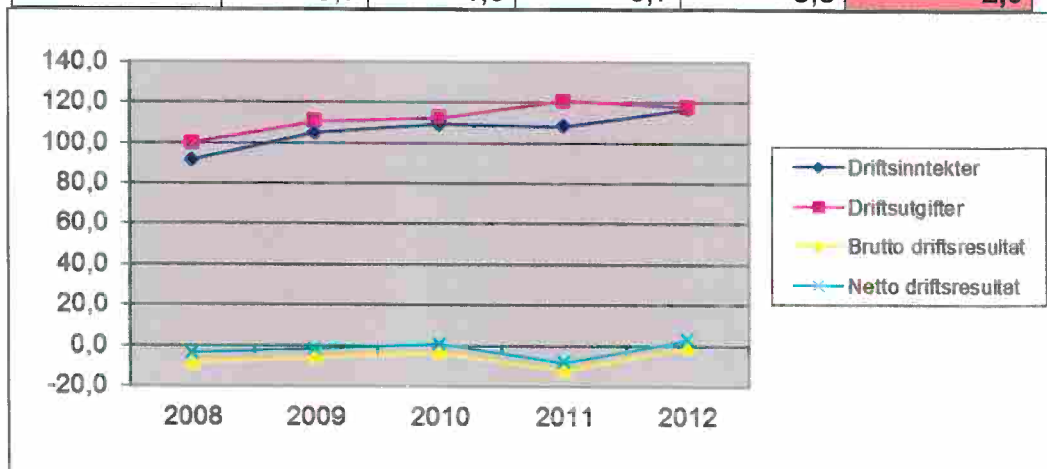
b. Soliditet

Gjeldsgraden viser forholdet mellom kapital som er finansiert av utenforstående og kommunen selv. Tabellen nedenfor viser utviklingen i de siste 5 år. Jo mindre gjeldsgraden er jo mer solid er kommunen og desto større er evnen til å tåle tap. (1000 kroner)

	2008	2009	2010	2011	2012
Gjeld	155 622	174 545	188 285	204 066	220 682
Egenkapital	67 020	56 398	64 015	49 490	45 978
Gjeldsgrad	2,32	3,09	2,94	4,12	4,80

c. Inntektsutvikling – brutto- og netto driftsresultat (mill. kroner)

	2008	2009	2010	2011	2012
Driftsinntekter	91,3	104,8	109,0	108,2	116,7
Driftsutgifter	100,0	110,7	112,5	120,8	117,8
Brutto driftsresultat	-8,7	-5,9	-3,5	-12,5	-1,1
Netto driftsresultat	-3,7	-1,9	0,7	-8,5	2,6

Utviklingen siste periode viser at avstanden mellom driftsutgifter og driftsinntekter er for 2012 tilnærmet sammenfallende. Det er viktig at utviklingen følges nøye slik at denne trenden fortsetter. Uansett vil dette kreve videre stram budsjettdisiplin og at nødvendige tiltak iverksettes/opprettholdes.

d. Kommunens lånegjeld

Tabellen nedenfor viser utviklingen i kommunens lånegjeld de siste 5 år. En god indikator for vurderingen av lånegjelden er langsiktig investeringsgjeld i % av driftsinntektene. Jo lavere denne er jo bedre er kommunens evne til å tåle en renteøkning. Langsiktig investeringsgjeld bør ikke overstige 50% av driftsinntektene. (1000 kroner)

Lånegjeld	2008	2009	2010	2011	2012
Brutto langsiktig lånegjeld	138 606	156 566	168 530	183 854	199 575
- utlån	7 308	8 798	5 840	6 512	6 292
- ubrukte lånemidler 2.9100	5 725	13 823	2 755	3 888	7 105
Netto langsiktig lånegjeld	125 573	133 945	159 935	173 454	186 178
Pensjonsforpliktelser utgjør	104 233	112 086	115 984	129 215	142 345
Langsiktig invest.gjeld	31 258	41 735	50 197	50 934	54 267
Driftsinntekter	91 299	104 751	108 962	108 244	116 716
Netto langsiktig invest.gjeld i % av driftsinntektene	34,2	39,8	46,1	47,1	46,5
Antall innbyggere pr 31.12	1 420	1 424	1 414	1 423	1 425
Netto langsiktig lånegjeld i kroner pr innbygger	88 432	94 063	113 108	121 893	130 651

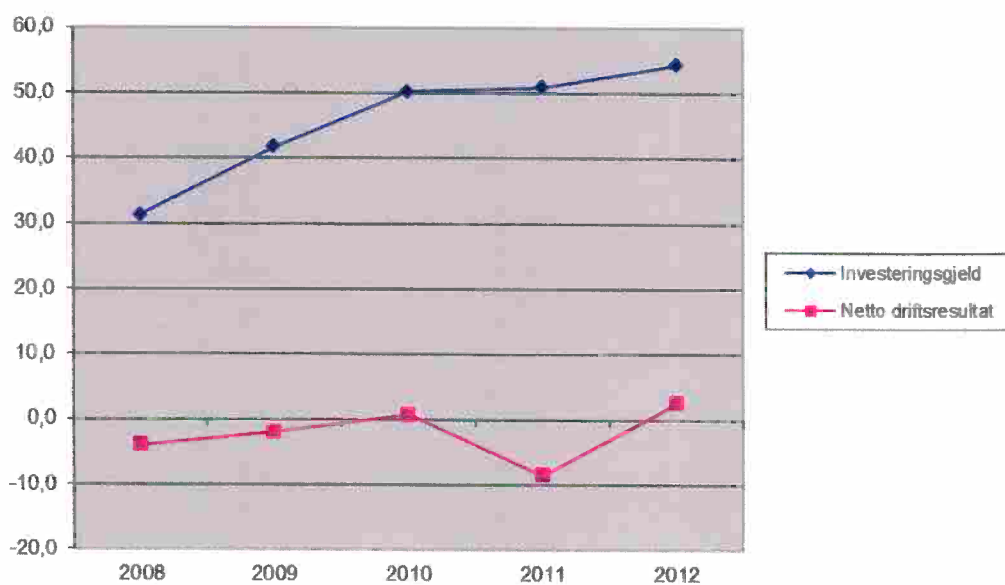
Ser en på kommunens nåværende investeringsgjeld i forhold til driftsinntektene er denne under grensen for hva som er forsvarlig, men med dagens driftsnivå bør nye låneopptak uten medfølgende inntekter unngås.

e. Gjeld og netto driftsresultat

Tabellen viser utviklingen av netto driftsresultat i forhold til investeringsgjeld.
(mill.kroner)

	2008	2009	2010	2011	2012
Investeringsgjeld	31,3	41,7	50,2	50,9	54,3
Netto driftsresultat	-3,9	-1,9	0,7	-8,5	2,6

f. Egenfinansiering av investeringer

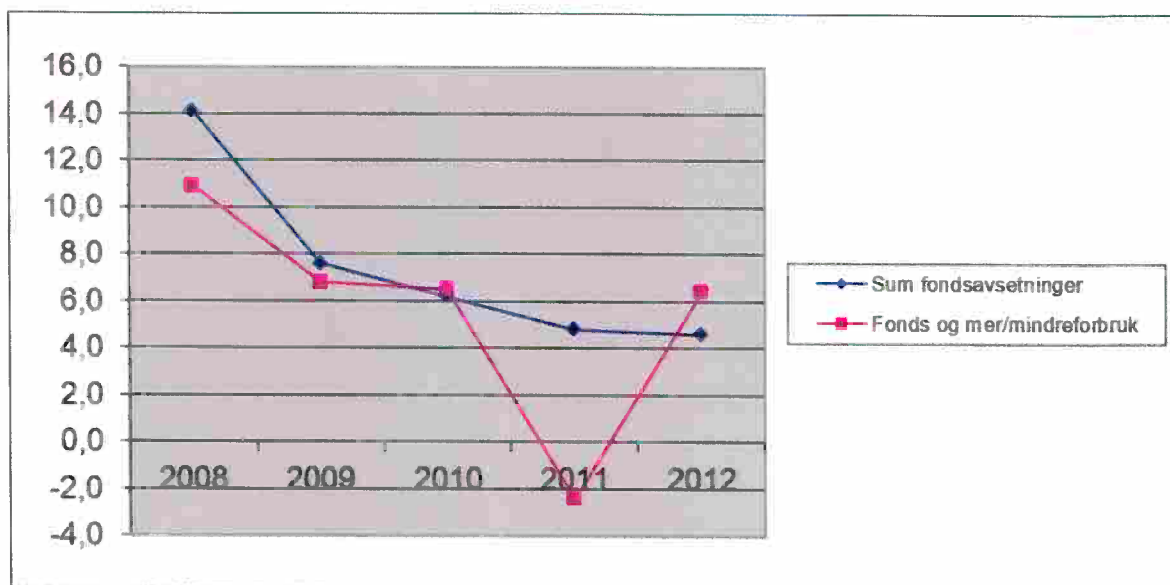
Nøkkeltallet viser utviklingen av kommunens evne til å egenkapitalfinansiere investeringer. Det bør tas hensyn til pensjonsmidler og utlån.
(mill.kroner)

	2008	2009	2010	2011	2012
Kapitalkonto	54 835	49 816	57 772	51 939	46 983
Sum anleggsmidler	187 716	192 559	223 548	231 905	239 453
Egenkapitalandel	29 %	26 %	26 %	22 %	20 %

g. Fonds.

Tabellen og diagrammet viser utviklingen av kommunens fondsavsetninger de siste 5 år.

	2008	2009	2010	2011	2012
Disposisjonsfond	9,5	3,8	1,9	0,3	0,0
Bundne driftsfond	3,1	3,1	3,5	4,0	4,5
Ubundneinvest.fond	1,0	0,2	0,0	0,1	0,1
Bundne invest.fond	0,5	0,5	0,8	0,4	0,0
Sum fondsavsetninger	14,1	7,6	6,2	4,8	4,6
Regnskapsmessig mindreforbruk	0,0	0,0	0,2	0,0	1,5
Regnskapsmessig merforbruk	-0,5	0,0	0,0	-7,5	0,0
Udisponert i inveteringsregnskapet	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0
Udekket i investeringsregnskapet	-1,9	-0,8	0,1	0,0	0,3
Likviditetsreserve	-0,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Fonds og mer/mindreforbruk	10,9	6,8	6,5	-2,4	6,4

Tabell og kurver viser en nedgang i siste år i fonds og avsetninger. Dette beror på de siste års merforbruk og bruk av fondsmidler. Men kurven for mer/mindreforbruk har snudd i 2012, og viser en positiv utvikling.

KOMMUNENS MÅLEKART FOR 2009-2012 - RESULTAT:

FOKUSOMRÅDER	MÅL	SUKSESSKRITERIER	MÅLEINDIKATORER	METODE	AMBISJONSNIVÅ Ønsket / nedre aksptable nivå	RESULTAT Aremark 2011/2008-10
LOKALSAMFUNN					Innføres i 2012	
BRUKERE	Fornøyde brukere	1. Gode tjenester	1.1 Brukertilfredshet	1.1 BU	4,8 / 3,8	--- / 5,2
		2. Avklarte forventninger	2. Er det som forventes kommunisert/oppfattet	2. BU	5,0 / 4,1	--- / 4,3
		3. Brukermedvirkning	3. Tilfredshet ifht brukermedvirkning	3. BU	4,7 / 3,8	--- / 4,6
ØKONOMI	Økonomisk handlefrihet	1. Samsvar mellom økonomisk ramme og økonomisk resultat (økonomisk styring)	1.1 Avvik regnskap og budsjett (virksomhetene)	1.1 Økonomi-rapport	0% / 0%	+ 0,2 %
			1.2 Avvik i timebank for pleie/omsorg, skole og barnehage	1.2 Timebank	0% / 0%	Kun til styring i året
ORGANISASJON/ MEDARBEIDERE	Effektiv organisasjon og fornøyde medarbeidere	1. Tydelige ledere	1. Faglig og mellom-menneskelig ledelse	1. MU	5,0 / 4,2	4,4 / 4,6
		2. Beredskap for sårbarhet	2. Dupleringsordning for definerte nøkkelfunksjoner	2. Telle	100%	95 %
		3. Kompetente medarbeidere	3.1 Medarbeidernes Egenvurdering	3.1 MU	4,5 / 3,7	4,8 / 4,9
		4. Høy tilstedeværelse hos medarbeiderne	4. Tilstedeværelse i %	4. Statistikk	95,0% / 92,0%	91,4 / 93,4
		5. Godt arbeidsmiljø	5.1 Organisering av arbeidet	5.1 MU	5,0 / 4,2	4,3 / 4,5
			5.2 Jobbinnhold	5.2 MU	4,8 / 4,0	4,9 / 4,9
			5.3 Samarbeid mellom ansatte	5.3 MU	5,0 / 4,2	5,1 / 5,2
	5.4 Trivsel	5.4 MU	5,0 / 4,2	5,4 / 5,4		

BU: Brukerundersøkelse

MU: Medarbeiderundersøkelse

BK: Undersøkelserverktøyet Bedre Kommune

Det har ikke blitt gjennomført undersøkelser i 2012 med unntak av barnehagen. De eneste tallene i tabellen som gjelder for 2012 er tilstedeværelse og økonomi.

Konklusjon

Som regnskapsresultatet og oversiktene over økonomisk utvikling viser er følgende momenter avgjørende for kommunens videre økonomiske utvikling (jfr. Økonomiplanen for 2013-2016):

- Inndekning av tidligere års underskudd må være oppgjort i løpet av 2013.
- Det må arbeides målbevisst for å få redusert driftsutgiftene slik at de blir lavere enn våre driftsinntekter og at det blir mulig å foreta avsetninger til fremtidige investeringer og vedlikehold.
- Vesentlige avvik i driftsnivået gjennom året må budsjettjusteres/korrigerende tiltak iverksettes snarest mulig etter at avviket er kjent

Resultatene i kommunens målekart viser gjennomgående et resultat på linje med landsgjennomsnittet, og i all hovedsak innenfor nivået mellom nedre akseptable nivå og ønsket nivå.

Rådmannen viser ellers til det fremlagte regnskap og spesifiserte årsrapporter for de enkelte rammeområder/tjenestegrener.

Rådmannen vil takke alle ansatte og politikere for godt samarbeid og vel utført arbeid i 2012.

Aremark, 27.03.2013

Jon Fredrik Olsen
Rådmann

Mette Eriksen
Regnskaps- og økonomisjef

Rammeområde 1 Politisk styring og Sentraladministrasjon

Rammeområde 1 omfatter kommunens politiske ledelse, sentraladministrasjonen og reserverte tilleggsbevilgninger.

1. Beskrivelse av rammeområdet

1100 Politisk ledelse omfatter kommunestyret, formannskap, ordfører og varaordfører.

1101 Revisjon omfatter utgifter til kontrollutvalg, Indre Østfold Kontrollutvalgssekretariat IKS og Indre Østfold Kommunerevisjon IKS.

1103 Valg omfatter utgifter i forbindelse med kommune- og stortingsvalg.

111 Andre utvalg omfatter overformynderi, forliksråd, eldreråd og ungdomsråd, Frivilligsentral og folkehelse.

112 Sentraladministrasjonen omfatter rådmannskontor, kommunekasse, IT, næringsutvikling, lærlingeordningen, interkommunalt og internasjonalt samarbeid, tilskudd til menighetsrådet og fellesutgifter.

190 Reserverte tilleggsbevilgninger omfatter reserverte bevilgninger etter formannskapets bestemmelse og reserverte bevilgninger for lønnsoppgjørene.

2. Kommentarer 2012

a. Drift

Driftsåret bar preg av en rekke endringer/tiltak som påvirker politisk ledelse og sentraladministrasjonen:

- Videreføring og utvikling innen interkommunalt og internasjonalt arbeid:
  - Interkommunalt samarbeid Indre Østfold og i særdeleshet med Marker og Rømskog
  - Utviklingsavtaler med Østfold Fylkeskommune for Indre Østfold-regionen og for grensekommunene
  - Opplev Grenseland
  - Grenseråd med sekretariat
  - Innovation Circle
  - Trans-In-Form
  - Bolyst
  - Regionalpark Haldenkanalen
- Videreført samarbeid med Marker og Rømskog om felles plan- og miljøkontor, innkjøpskoordinator, IKT, brannsjef og feier.
- Samarbeid med Askim kommune om boliger for personer med psykiske lidelser

- Kommunesamarbeid med Vecpiebalga i Latvia er videreført i henhold til vedtatt samarbeidsavtale fra 2011.
- Startet opp prosess rundt ny kommuneplan (tekstdel) sammen med Marker og Rømskog
- Prosjekt "Livskraftige kommuner" videreført i prosjekt "Klimanettverk indre Østfold"
- Drift av infrastruktur for uteteatervirksomhet og turistinformasjon i Strømsfoss.
- Samarbeid om beredskapsplanlegging med Marker og Rømskog kommuner

Politiske møter 2012:

Politisk utvalg	Antall møter	Antall saker
Kommunestyret	7	87
Formannskapet	14	51
Oppvekst- og kulturutvalget	8	14
Omsorgsutvalget	7	12
Plan- og utviklingsutvalget	10	33

b. Økonomi

Kapittel	Vedtatt budsjett 2012	Justert budsjett 2012	Regnskap 31.12.12	Avvik i kr.
1 Sum utgifter	15 391 941	13 956 194	15 072 214	1 435 747
1 Sum inntekter	-2 105 666	-978 099	-978 099	-1 127 567
1 Resultat	13 286 275	12 978 095	14 094 115	308 180

Rammeområdet netto resultat viser et merforbruk på kr 308 180 som i hovedsak relaterer seg til økte utgifter innen politisk styring og kontroll, IKT og fellesutgifter, samt sviktende inntekt vedr. lærlinger.

c. Sammenligning KOSTRA/nøkkeltall

Netto driftsutgift pr. innbygger til adm. styring og fellesutgifter
(inkl. edb, porto, kopiering, telefon mv.- eks. funksjonene 170, 171, 180 og 190)

Aremark 2009	Aremark 2010	Aremark 2011	Aremark 2012	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 4 kommuner	Landet gjennomsnitt
8 966	7 656	7 476	7 929	3 513	7 261	4 126

Innbyggertallet i Aremark pr 31.12:

2008	2009	2010	2011	2012
1420	1424	1414	1423	1425

Netto driftsutgift til adm. og styring, i % av totalt netto driftsutgifter

Åremark 2009	Åremark 2010	Åremark 2011	Åremark 2012	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 4 kommuner	Landet gjennomsnitt
16,8	12,9	11,7	13,0	7,7	12,0	8,4

Lønn til adm. styring og fellesutgifter i % av totale lønnsutgifter

Åremark 2009	Åremark 2010	Åremark 2011	Åremark 2012	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 4 kommuner	Landet gjennomsnitt
18,0	10,4	10,2	11,1	7,0	9,0	7,3

d. Personell

Oversikt over faste årsverk fordelt på de forskjellige stillingsbetegnelsene:

Stillingsbetegnelse	2009	2010	2011	2012
Rådmann	1,00	1,00	1,00	1,00
Kommunalsjefer*	2,00	2,00	2,00	*
IT konsulent	1,00	**	**	**
Saksbehandler/arkivansvar	1,00	1,00	1,00	2,00
Regnskaps- og økonomisjef	1,00	1,00	1,00	1,00
Saksbehandlere lønn/regnskap/ skatt/innfordring	1,87	1,87	1,87	1,60
Sum	7,87	7,87	6,87	5,60

* Fjernet fra sommeren 2012

**Kjøp av tjenester fra Marker

3. Måloppnåelse***Medarbeiderundersøkelse og brukerundersøkelse***

Se målekartet for hele kommunen. Det har ikke blitt gjennomført undersøkelser i 2012.

Tjenestegren 22 Barnehage

1. Beskrivelse av tjenestegrenen

22 Aremark kommunale barnehage

Aremark barnehage er en tre avdelings barnehage som arealmessig har 70 plasser. Det er to avdelinger for barn i alderen 3 - 5 år og en avdeling for barn i alderen 1- 3 år. Dette barnehageåret hadde vi mange små søkere (under 3 år), dermed ble organiseringen slik at vi har en småbarnsavdeling med 18 plasser og to avdelinger med barn i alderen 3-5 år. På avdelingene med de eldste barna har vi også hatt toåringer. Pedagogressursen har blitt hensiktsmessig fordelt. Aremark barnehage er budsjettert ut ifra 66 plasser og 12,14 (og 0,4) årsverk. Det er 16 personer som er fordelt på de ulike årsverkene. For å imøtekomme Barnehageloven har vi fått 0,4 årsverk pedagog t.o.m. 31.06.13.

2. Kommentarer 2012

a. Drift

Ved hovedopptaket 2012 kunne vi tilby alle søkere fra Aremark det tilbudet de ønsket seg. Vi har fått inn noen søkere også etter hovedopptaket. Vi har kunnet tilby noen av dem plass utover høsten og vinteren. Aremark kommune oppfyller kravet om full barnehagedekning. Barnehagen tilbyr 60 %, 80 % og 100 % plasser (40 % i særskilte tilfeller), og foreldrene kan ønske dager. Ønskene har i stor grad blitt imøtekommet. Barnehagen har stort sett vært full hele året.

b. Økonomi

Kapittel	Vedtatt budsjett 2012	Justert budsjett 2012	Regnskap 31.12.12	Avvik i kr.
22 Sum utgifter	7 750 412	7 535 704	7 473 133	214 708
22 Sum inntekter	-1 626 339	-1 344 000	-1 344 000	-282 339
22 Resultat	6 124 073	6 191 704	6 129 133	-67 631

Avviket skyldes i hovedsak overføringer fra trygdeforvaltningen.

c. Sammenligning KOSTRA/nøkkeltall

Netto driftsutgifter, barnehage, i % av totale netto driftsutgifter

Aremark 2009	Aremark 2010	Aremark 2011	Aremark 2012	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 4 kommuner	Landet gjennomsnitt
3,0	2,7	7,9	8,7	13,3	8,9	14,6

Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager

Aremark 2009	Aremark 2010	Aremark 2011	Aremark 2012	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 4 kommuner	Landet gjennomsnitt
29 385	30 449	99 375	111 059	105 833	108 300	115 479

Antall barn i aldergruppa har gått ned fra 89 til 71.

Andel barn 1-5 år med barnehageplass i %

Aremark 2009	Aremark 2010	Aremark 2011	Aremark 2012	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 4 kommuner	Landet gjennomsnitt
83,3	88,4	81,9	83,8	87,7	90,4	90,1

Ved hovedopptaket 2012 fikk alle som ønsket det plass i Aremark kommunale barnehage.

d. Personalet

Vi har én mann i personalgruppa som er utdannet barne- og ungdomsarbeider.

Vi har stadig langtidssykemeldinger og tider på året hvor vi har mye smittsomme sykdommer blant barna som smitter over på personalet. Dette betyr at barnehagen må bruke mange vikarer for å kunne opprettholde en forsvarlig drift. Dette vurderes fra dag til dag. Da det er begrensede midler til å sette inn vikar, må virksomhetsleder også i større grad brukes i miljøet.

Av ressurser har vi det som er lovpålagt i henhold til pedagogisk personale. Det er signaler om at det vil det komme nye føringer rundt pedagogisk bemanning i barnehager.

Personalet som jobber med de minste barna har begynt på etter og videreutdanning på Høyskolen i Halden. To av pedagogene tar videreutdanning med fokus på 0 til 3-åringen. (avsluttes januar 2014).

Stillingsbetegnelse	2009	2010	2011	2012
Styrer	1,00	1,00	1,00	1,00
Pedagogisk leder	3,00	3,00	3,00	3,00
Førskolelærer	1,43	1,43	1,93	1,60
Barnepleier/barne- og ungdomsarbeider/assistent	7,64	7,64	7,34	6,54
Spesialpedagog	0,27	0,27	0,27	0,00
Sum	13,34	13,34	13,34	12,14 (0,4)

3. Måloppnåelse

Mål	Tiltak	Status
Trygghet, trivsel og tilhørighet i hverdagen for barna.	Personalet skal møte barna med omsorg og anerkjennelse. Personalet skal legge til rette for vennskap og lek.	Dette arbeider personalet med kontinuerlig.
Trygghet, trivsel og tilhørighet i hverdagen for foreldrene.	Foreldrene skal ha innvirkning på barnehagens innhold. De skal få kjennskap til personalets kompetanse og arbeidssituasjon.	Foreldrene kan komme med innspill når vi jobber med årsplanene, og de kan ta opp saker i foreldrerådet. De får skriftlige beskjeder ved forandringer i barnehagen som igjen forandrer personalets arbeidssituasjon. Alle foreldre får tilbud om foreldresamtaler.
Trygghet, trivsel og tilhørighet i hverdagen for personalet.	Skape et godt og utviklende arbeidsmiljø.	Dette må man arbeide med kontinuerlig. Alle i personalet skal få tilbud om en medarbeidersamtale i året.
Alle barn skal få et barnehagetilbud ved hovedopptak.	Utvide eller innskrenke kapasiteten etter definert behov.	Gjennomført.
Å utvikle barnas sosiale handlingsdyktighet.	Bruke "Steg for steg" - programmet som et hjelpemiddel.	De to avdelingene for barn i alderen 3 – 5 år bruker deler av Steg for steg.
Å utvikle barnas språk og øke leselysten. (satsningsområde)	Prioritere innkjøp av bøker, bruke biblioteket aktivt, ha bøker tilgjengelig for barna og ha lesestunder jevnlig.	Dette jobbes det med kontinuerlig
Barns rett til medvirkning (barnehageloven § 3)	Alle barn skal ut ifra alder og modenhet være med å påvirke sin hverdag.	Dette arbeides det med kontinuerlig, gjennom barnemøter og samtaler med barna. Det å anerkjenne barna og deres uttrykk er viktig med tanke på barns medvirkning.

Brukerundersøkelsene viser følgende resultater (skala 1-6)

Spørsmålskategori	2010	2011	2012	Snitt land 2012
Resultat for brukerne	4,6	5,2	4,8	5,0
Trivsel	4,8	5,3	5,1	5,1
Brukermedvirkning	4,6	5,3	4,8	4,7
Respektfull behandling	5,1	5,7	5,5	5,3
Tilgjengelighet	5,4	5,7	5,5	5,4
Informasjon	4,1	5,1	4,8	4,7
Fysisk miljø	4,8	4,7	4,5	4,6
Generelt	4,7	5,3	5,0	5,1
Snitt totalt	4,7	5,3	5,0	5,0

Tjenestegren 23 Skole og SFO

1. Beskrivelse av tjenestegrenen

23 Aremark skole og SFO

Aremark skole er bygdas eneste skole med 10 klasser fra 1.-10., og omfatter all undervisning på grunnskolenivå, samt skole-fritidsordning (SFO). Elevtallet varierer noe i løpet av skoleåret, men pr. desember 2012 var det i alt 189 elever fordelt på 142 på barnetrinnet og 47 på ungdomstrinnet.

Skolen administreres av rektor, inspektør I/rådgiver, Inspektør II, 1 merkantil i 80%, 26 lærere/førskolelærere og 5 assistenter i ulike stillingsstørrelser. SFO har på det meste hatt 44 barn og 5 ansatte, derav 2 ledere. Antall barn kan variere noe gjennom året.

2. Kommentarer

a. Drift

Brukerundersøkelser viser at skolen scorer høyt på faglig kvalitet og trivsel. Skolens størrelse er for liten til offentliggjøring i hht Datatilsynets bestemmelser.

Skolen søker lojalt å utføre de oppdrag som ligger i føringene fra politiske vedtak, både lokalt og sentralt.

b. Økonomi

Kapittel	Vedtatt budsjett 2012	Justert budsjett 2012	Regnskap 31.12.12	Avvik i kr.
23 Sum utgifter	20 975 833	20 019 780	20 246 035	956 053
23 Sum inntekter	-4 813 042	-3 680 400	-3 580 400	-1 132 642
23 Resultat	16 162 791	16 339 380	16 665 635	-176 589

Regnskapet viser et mindreforbruk på kr 176 589. Avviket skyldes i hovedsak refusjoner fra kommuner og andre.

c. Sammenligning KOSTRA/nøkkeltall**Netto driftsutgifter, grunnskole, i % av totale netto driftsutgifter**

Aremark 2009	Aremark 2010	Aremark 2011	Aremark 2012	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 4 kommuner	Landet gjennomsnitt
23,8	24,0	21,7	22,3	24,5	27,1	24,2

Netto driftsutgifter, grunnskole, pr innbygger

Aremark 2009	Aremark 2010	Aremark 2011	Aremark 2012	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 4 kommuner	Landet gjennomsnitt
12 077	13 401	13 839	13 596	11 235	16 386	11 909

Korrigert brutto driftsutgifter pr elev

Aremark 2009	Aremark 2010	Aremark 2011	Aremark 2012	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 4 kommuner	Landet gjennomsnitt
94 886	110 549	113 690	116 461	96 488	135 259	102 166

Foreldrebetaling SFO, i kr pr mnd

Aremark 2009	Aremark 2010	Aremark 2011	Aremark 2012	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 4 kommuner	Landet gjennomsnitt
1 820	1 900	2 050	2 700			

d. Personell:

Stillingsbetegnelse	2008-2009	2009-10	2010-11	2011-12
Virksomhetsleder/Rektor	1,00	1,00	1,00	1,00
Inspektør I og II	0,75	0,75	0,75	0,75
Sekretær	0,80	0,80	0,80	0,80
Pedagogisk personale	21,12	21,17	21,27	21,75
Assistenter skole	2,61	2,61	2,61	2,50
Delsum skole	26,28	26,33	26,43	26,80
Ledere SFO	1,20	1,20	1,20	1,20
Assistenter SFO	1,50	1,50	2,16	1,80
Delsum SFO	2,70	2,70	3,36	3,00
Sum	28,98	29,03	29,79	29,80

Annet

I likhet med kommunens øvrige virksomheter har også skolen måttet ta sin del i forbindelse med budsjettkutt. Det merkes, men ved å bli satt under et slikt press tvinges vi til å se på alternative måter å bruke de ressursene vi har.

Ressurssituasjonen føles ikke som kritisk.

Virksomhet 24 Kultur, næring og informasjon

1. Beskrivelse av virksomheten

2410 Kulturkontoret

Omfatter administrasjon av kulturområdet; bibliotek, kulturskole, fritidsklubb, aktiviteter på Furulund, Strømsfoss Mølle, kanaltangen og Aremarkhallen. I tillegg er virksomheten kontaktperson for Bolystprosjektet. Det ble arrangert Vårmonstring i sentrum lørdag 14. april 2012 som ble knyttet opp til åpningen av bensinstasjon. 30. juni 2012 ble det arrangert 'Bli kjent tur' sammen med Historielaget og Bygdekvinnelaget. Bolyst sponset Elgfestivalen 2012, og vi hadde stand sammen med MOT-ungdommer. Kulturkontoret er også kontaktperson for et skiltprosjekt i grensekommunene, sekretær for opplevelsesnæringsgruppen, møter i næringsforumet, medlem av en arbeidsgruppe i Regionalpark Haldenkanalen, deltaker i omdømmeprosjekt, stedsutviklingsprosjekt og internasjonalt arbeid. Redaksjonsmøter med Avisa Grenseland, webportalmøter, deltakelse på regionmøter for kultur i Indre Østfold, diverse konferanser, møter og kurs innenfor de ulike feltene. Virksomheten er webredaktør for kommunens hjemmeside og facebookside.

2411 Aremark folkebibliotek er et kombinert skole- og folkebibliotek. Mediebeholdningen er på ca 12000 enheter, fordelt på bøker, lydbøker og DVD-er. Tidsskrifter er ikke medregnet. Etter flere år med sterk vekst i utlånet, har det flatet litt ut på de fleste områder, dvs. at utlånet er stabilt sammenlignet med 2011. Unntaket er utlånet for voksne som har økt hele 14,7 %, utlån av tidsskrifter er ikke medregnet. Utlån til andre bibliotek har en svak nedgang, mens innlån fra andre bibliotek har økt noe. Tilbudet med depot på sykehjemmet fortsetter. Biblioteket har hatt diverse arrangementer som høytlesing for barn og konkurranser for både barn og voksne. Spesielt kan nevnes sommerens lesekonkurranse som er veldig populær og som stadig har økt opplutning. Et annet arrangement som ble gjennomført med stor suksess og ca 250 tilhørere, var foredraget med Ingvar Wilhelmsen på Furulund i mars 2012.

Prosjektet "B-for bibliotek" fortsetter. Dette prosjektet er et samarbeid som omfatter alle bibliotek i Østfold, der vi samarbeider om arrangementer, utstillinger, utarbeidelse av informasjons- og kampanjemateriell. I denne forbindelse har det også vært gjennomført flere kampanjer, som f. eks. vår-, påske- og høstkampanje. Nytt er at det også utarbeides et felles skiltprogram, både for utendørs og innendørs bruk.

2412 Furulund - Aktiviteter

Peisestua, storsalen, gangareal og kafeteria ble rehabilitert høst / vinter 2012. Det ble lagt ned mange arbeidstimer i bygget. Alle rom ble malt, gulv ble slipt og belegg ble byttet ut. Stoler ble omtrukket, gardiner ble byttet ut og nytt utstyr ble kjøpt inn til kjøkken i kafeteriaen. Peisestua fikk sponset projektor, lerret og høyttalere fra Lions i Aremark. Et svært arbeidskrevende prosjekt der mange mennesker var involvert på tvers av virksomheter, bedrifter og frivillig innsats.

Bygdekinoen

Furulund får besøk av bygdekinoen annenhver måned i tillegg til noen ekstraforestillinger. Bygdekinoen ble digitalisert i 2011 og både lyd- og bildekvaliteten er forbedret. Barnefilmene er godt besøkt dette året. Kommunen har kinovakt som klargjør lokalet før og etter forestillingen. Nedgangen i 2012 skyldes at vi måtte avlyse besøk fra bygdekinoen pga rehabiliteringen.

Besøksstall Aremark Bygdekino:

2008	2009	2010	2011	2012
-	465	347	590	458

Svømmebassenget

Bassenget holdes åpent for publikum 4 dg/uken åtte måneder i året. Skolen benytter bassenget ukentlig. Vi har en badevakt og fast vikar. Vi opplever en oppgang for hvert år.

Besøksstall svømmebassenget:

2008	2009	2010	2011	2012
-	-	1169	1392	1455

Treningsrom

Treningslokale/styrkerom i kjeller på Furulund brukes i regi av Aremark Idrettsforening. Det er ca. 60 aktive brukere.

2413 Aremark fritidsklubb – Myrland Ungdomsgård

Det har vært åpent mandager med juniorklubb (10-12 år), og tirsdager og fredager med ungdomsklubb (13-18 år).

Totalt er det registrert 1964 besøkende i løpet av 2012. Dette er en nedgang på 114 besøkende fra året før. Besøksstallet både på junior og ungdom er fortsatt godt selv om vi har mistet mange av de yngre jentene på juniorklubben som har fotballtrening til samme tid mandager.

Filmrommet i 2. etasje blir flittig brukt. Her vises det jevnlig filmer for både junior og ungdomsgruppa. Det har blitt gjennomført en rekke aktiviteter i 2012:

Matkurs, filmkvelder, tacoaften, minnestund, Barne- og ungdomsfestival 2012 på Ørje, tur til Østfoldbadet, Tusenfryd og Laserworld, halloweenfeiring, baking, klassebesøk, LAN og diverse andre arrangement.

Det er etablert et husstyre i 2012 som vil ha ca. 6 møter i året. Myrland Ungdomsgård er på facebook.

Besøksstall Aremark fritidsklubb:

2008	2009	2010	2011	2012
-	-	-	2078	1964

2415 Strømsfoss mølle

Strømsfoss Mølle rommer riksmuseum for møller og et galleri. Vi hadde 9 grupper på besøk i møllemuseet i 2012.

Mølla ble restaurert våren og sommeren. Nytt kjøkken og gulv er slipt ned. Øvrige gulv er vasket og vegger er malt innvendig. Det ble kjøpt inn nye konferansemøbler og kopper og kar til kjøkken, samt utebenker. Alf Ulven eier mølla og står for oppussingen

Vi flyttet turistinformasjonen til Mølla sommeren 2012 og holdt åpent 2 timer hver dag i juli.

Slusecruise ble arrangert i regi av Det norske Blåseensemble og Regionalpark Haldenkanalen 20. til 22. juni med 5 minikonsert i Mølla. Det ble gjennomført to kunstutstillinger i galleriet. En kollektiv kunstutstilling med flere kunstnere fra nærområdet, og Galleri Lille Martine hadde en salgsutstilling. I tillegg har Mølla blitt leid ut til private arrangement og velforeningen i Strømsfoss hadde et julearrangement i desember.

Arrangementsdager i Strømsfoss Mølle:

2008	2009	2010	2011	2012
-	-	-	65 dager	65 dager

2416 Aremark kulturskole

I skoleåret 2012/13 har kulturskolen 28 elever og to musikk lærere gir undervisning i piano, orgel og gitar. I tillegg kommer dirigentressurs til skolekorpset der det har vært to aspiranter.

Skolen administreres av en musikk lærer og kulturkontoret. Det ble gjennomført vår - og høstkonsert på Furulund og i gymsalen. Det er 24 færre elever enn forrige kulturskoleår. Det kan forklares med at gitar læreren valgte å slutte og ved at egenbetalingen ble doblet.

2417 Aremarkhallen

Både skole/SFO, barnehage, frivilligsentralen, idrettsforeningene og "Mosjon med glede" benytter hallen hele uken på dag- og kveldstid med mange ulike aktiviteter. Fotball, innebandy, friidrett, badminton, trim for eldre, aerobic, spinning og tennis. Frivillige tilsynsvakter er på plass hver uke: Mandag, onsdag og torsdag.

2419 Øvrige kulturmidler

Dette ansvaret omfatter tildeling av kulturmidler til lag/foreninger (utvalgsbehandles), samt støtte til øvrige tiltak og arrangementer i egen regi, eller i samarbeide med lag og foreninger (delegert vedtak). Det bevilges også Museumsstøtte til drift av Arestad gamle prestegård. Av tiltak som støttes er Strømsfossdagen, pilegrimsvandring, 17. mai feiring, Oslostur for 10. klasse, boklansering under Elgfestivalen og diverse underholdning og arrangement i løpet av året.

2. Kommentarer 2012

a. Drift

b. Økonomi

Kapittel	Vedtatt budsjett 2012	Justert budsjett 2012	Regnskap 31.12.12	Avvik i kr.
24 Sum utgifter	3 189 750	3 331 972	3 196 787	-142 222
24 Sum inntekter	-370 925	-406 000	-356 000	35 075
24 Resultat	2 818 825	2 925 972	2 840 787	-107 147

Mindreforbruk på kr 107 147. Avviket skyldes i hovedsak mindre overføringen til allment kulturarbeid og vakans ift stilling ved kulturskolen deler av året.

c. Sammenligning KOSTRA/nøkkeltall

Netto driftsutgifter kultur, i % av totale netto driftsutgifter

Aremerk 2009	Aremerk 2010	Aremerk 2011	Aremerk 2012	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 4 kommuner	Landet gjennomsnitt
5,5	6,0	6,2	6,0	3,1	2,7	3,8

Netto driftsutgifter til folkebiblioteket pr. innbygger

Aremerk 2009	Aremerk 2010	Aremerk 2011	Aremerk 2012	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 4 kommuner	Landet gjennomsnitt
447	488	507	526	223	364	271

d. Personell

Stillingsbetegnelse	2008	2009	2010	2011	2012
Virksomhetsleder kultur, næring og informasjon	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Biblioteksjef	0,80	1,00	1,00	1,00	1,00
Musikklærere	0,65	1,41/1,49	1,58	1,58	1,58*
Fritidsklubbleder	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40
Fritidsklubbassistent	0,26	0,26	0,26	0,26	0,26
Badevakt	0,29	0,29	0,29	0,29	0,29
Sum	4,16	4,36/4,44	4,53	4,53	4,53

*En musikkskolelærerstilling på ca 40 % er vakant.

Virksomhet 31 Barnevern og helse

1. Beskrivelse av Virksomheten

3111 Helsestasjonstjenesten omfatter drift av helsestasjonen.

Tjenesten drives i medhold av Lov om kommunehelsetjenester og omfatter miljørettet helsevern, helsestasjonsvirksomhet, helsetjenester i skoler og opplysningsvirksomhet i henhold til lover og forskrifter. Det er i tillegg opprettet et eget tilbud rettet mot ungdom; Ungdommens helsestasjon. Helsesøstertjenesten har et særlig ansvar overfor barn/unge, deres familier og nærmiljø.

3112 Legetjenesten omfatter kommunelege samt to hjemler for fastlege.

Det er 60 % stilling som kommunelege i Aremark. Med to hjemler for fastlege tilfredsstiller legedekningen i Aremark sentrale myndigheters krav om legedekning i forhold til populasjon.

3113 Miljørettet helsevern

Miljørettet helsevern Indre Østfold IKS ble avviklet fom 01.07.12. Smittevern blir dekket gjennom kommunens egne ansatte (10 % legestilling), mens det øvrige blir ivaretatt gjennom kjøp av tjenester fra andre kommuner.

3114 Fysioterapitjenesten omfatter blant annet tiltak innen forebyggende helsearbeid, helsestasjonsvirksomhet, skolehelsetjeneste, barnehage, opplysningsvirksomhet, behandling av sykdom, skade eller lyte, habilitering/rehabilitering, tilrettelegging av det fysiske miljø for den enkelte, tekniske hjelpemidler samt omsorg i og utenfor institusjon. Tiltak kan grovt deles inn i forebyggende tiltak, undersøkelse og behandling, habilitering/rehabilitering og veiledning/undervisning.

Kommunalt driftstilskudd gis i dag til 0,5 årsverk for fysioterapeut, samt at vi har 0,5 årsverk for kommunefysioterapeut.

3116 Folkehelse: Folkehelsekoordinator inngår i 50 % stilling som saksbehandler/sekretær på barnevern og helse. Det er ikke angitt egen stillingsprosent for denne oppgaven.

Folkehelsearbeidet i kommunen skal drives etter Lov om folkehelsearbeid, formålet er å fremme folkehelse, herunder utjevne sosiale helseforskjeller. Folkehelsearbeidet skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse.

Kommunen skal ha skriftlig oversikt over helsetilstanden i kommunen, inkl. folkehelseperspektivet i rullering av kommuneplan, samt annet planarbeid.

3120 Frivilligsentral: Har fast ansatt daglig leder i 50% stilling. Sentralen drives i tråd med Kultur- og utdanningsdepartementets retningslinjer og mottar årlig tilskudd fra staten. Sentralen har et styre hvor ordfører er styreleder, samt en kommunal representant og tre representanter fra frivillige lag og organisasjoner. Sentralen er fom 01.05.12 organisert under virksomhet Helse, barnevern og psykiatri.

Frivilligsentralens formål:

Frivilligsentralen skal være en lokalt forankret møteplass, åpen for alle som har lyst til å delta innen frivillig virksomhet.

Sentralen skal utvikles av menneskene som er knyttet til sentralen.

Sentralen skal være et kraftsenter og kontaktpunkt for mennesker, foreninger/lag og det offentlige.

Virksomhet:

Sentralen skal initiere, mobilisere og samordne frivillig aktivitet.

Aktivitetene skal legges opp i tråd med lokale forutsetninger, behov og bidra til utvikling av sentralen.

Aktivitetene skal være et tillegg til offentlig virksomhet.

Det bør legges vekt på et samspill mellom frivillig og offentlig innsats på områder det er naturlig å samarbeide om.

Sentralen eller de frivillige knyttet til sentralen kan ikke ta i mot betaling, utover godtgjørelse for direkte utlegg.

3130 Barneverntjenesten omfatter tjenester gitt i medhold av barnevernloven.

Formålet med tjenesten er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling får nødvendig hjelp og omsorg i rett tid, og bidra til at barn og unge får trygge oppvekstkår.

Oppgavene dreier seg i hovedsak om undersøkelser og utredninger på bakgrunn av bekymringsmeldinger om barn og ungdom, saksforberedelser for fylkesnemnda, opprettelse og iverksettelse av tiltak som besøkshjem, fosterhjem, plasseringer, oppfølging av vedtak, rådgivning, tilsyn og forebyggende tiltak for barn og ungdom. Dette innebærer blant annet deltakelse i tverrfaglige møter, og konsultasjon overfor samarbeidsinstanser i kommunen.

3215 Psykiatritjenesten skal sikre at etablering og gjennomføring av psykisk helsevern skjer på en forsvarlig måte og i samsvar med grunnleggende rettssikkerhetsprinsipper. Formålet er videre å sikre at de tiltakene som er beskrevet i lov om psykisk helsevern, tar utgangspunkt i pasientens behov og respekten for menneskeverdet. Bestemmelsene i loven her gjelder for undersøkelse og behandling i det psykiske helsevernet, samt for forutgående undersøkelse med sikte på etablering av tvungent psykisk helsevern. Tjenesteområdet følger direkte av både helse- og sosiallovgivningen med vekt på å sikre mennesker med psykiske lidelser likeverdige helsetjenester, tilfredsstillende omsorgstilbud og nødvendige helsetjenester, på lik linje med andre brukergrupper.

Arbeidet har fulgt sentrale myndigheters opptrappingsplan for psykisk helse som har vært del finansiert gjennom øremerkede midler til og med 2008. Fra og med 2009 finansieres arbeidet gjennom rammetilskudd til kommunen.

Fokus er å styrke tjenestetilbudet til personer med psykiske lidelser slik at gruppen sikres:

- Tilfredsstillende bolig med tilstrekkelig bistand
- Mulighet til meningsfylte aktiviteter og sosialt fellesskap
- Nødvendig helsetjenester, og individuell oppfølging

2. Spesielle forhold i 2012

2.1 Drift

Stillingen til virksomhetsleder for barnevern og helse er lokalisert på rådhuset. Foruten oppgaver med å ivareta administrative forhold knyttet til kommunehelsetjenesten (helsestasjon, kommunelege, fysioterapitjenesten og psykiatritjenesten), skal stillingen ivareta både det utøvende og det administrative ansvaret for barneverntjenestens kjerneoppgaver. Omorganisering og kommunens økonomiske situasjon har i 2012 ført til at det administrative ansvaret for Frivilligsentralen og folkehelse har blitt delegert til virksomhetsleder for barnevern og helse.

Utfordringer i 2012:

- Det har også i 2012 vært knyttet store utfordringer til flere ungdommer med til dels alvorlig psykisk problematikk. Det har vært forholdsvis stor økning i bekymringsmeldinger og iverksettelse av tiltak i barneverntjenestens regi. Tjenesten har fått tilskudd til en halv stilling i barnevern, noe som har bedret forutsetningene til gode tjenester og hever kvaliteten på tjenestene. Samarbeid på tvers av fagområder lokalt og mellom ulike tjenestenivåer for øvrig har vært ressurskrevende.
- Det har gjennom året vært et jevnt tilfang på henvendelser til barneverntjenesten. I forhold til hva man skal forvente av en kommune med Aremarks innbyggertall har saksmengden nå et omfang som i større grad enn tidligere synliggjør en realistisk situasjon sammenlignet med andre kommuner.
- Kommunehelsetjenesten har i 2012 hatt store økonomiske utfordringer knyttet til den lovpålagte samhandlingsreformen. Uforutsette kostnader da spesielt på IKT siden, har ført til at den økonomiske situasjonen i tjenesten har vært problematisk å kontrollere. Budsjettarbeidet knyttet til denne delen av virksomheten har vært og vil være svært krevende fremover.
- Samarbeid mellom de ulike instansene i kommunen (helse, barnehage, skole, psykiatri og rus) som har arbeid med barn og unges oppvekst som arbeidsfelt, har i 2012 vært en prioritert oppgave. Tverrfaglig samordningsgruppe for barn og unge har fungert etter intensjonene. Formålet med gruppen er å drøfte saker som berører flere tjenester på et så tidlig tidspunkt at omsorgssvikt kan forebygges og å bidra til å sikre at barn og unge som har behov for det, får rett hjelp til rett tid.
- Frivilligsentralen har hatt utfordringer i form av tap av egne lokaler og kutt i stillingsprosent hos leder. Dette har gjort det vanskelig og opprettholde aktivitetsnivået.
- Målet i folkehelsearbeidet har vært å øke antall tiltak, blant annet ved hjelp av folkehelsemidler på fond og å styrke kontakten med Østfoldhelse, samt etablere en kommunal folkehelsekomite. Utfordring i forhold til dette arbeidet har vært at det ikke er definert noen stillingsprosent til dette arbeidet. Tid og økonomi blir en sentral faktor som må sees nærmere på relatert til dette arbeidet.

2.2 Økonomi

Kapittel	Vedtatt budsjett 2012	Justert budsjett 2012	Regnskap 31.12.12	Avvik i kr.
31 Sum utgifter	6 280 403	5 966 252	5 874 200	314 151
31 Sum inntekter	-1 070 105	-815 000	-515 000	-255 105
31 Resultat	5 210 298	5 151 252	5 359 200	59 046

Merforbruk kr 59 046,- skyldes i hovedsak små overskridelser på flere områder, bla driftsavtaler på IKT.

Sammenligning KOSTRA/nøkkeltall

Barnevern

Netto driftsutgifter til sammen pr. innbygger

År	År	År	År	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 4 kommuner	Landet gjennomsnitt
2009	2010	2011	2012			
1 130	1 310	1 183	1 148	1 806	913	1 528

Andel barn med barneverntiltak ift. innb. 0-17 år, prosent

År	År	År	År	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 4 kommuner	Landet gjennomsnitt
2009	2010	2011	2012			
4,6	3,3	4,6	4,9	-	-	4,8

Andel barn med tiltak pr 31.12 med utarbeidet plan, prosent

År	År	År	År	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 4 kommuner	Landet gjennomsnitt
2009	2010	2011	2012			
100	100	100	100	-	-	82

Kommunehelsetjenesten

Netto driftsutgifter for kommunehelsetjenesten i % av totale netto driftsutgifter

År	År	År	År	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 4 kommuner	Landet gjennomsnitt
2009	2010	2011	2012			
4,5	4,4	3,9	3,7	4,1	5,8	4,2

Netto driftsutgifter pr. innbygger til kommunehelsetjenesten

År	År	År	År	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 4 kommuner	Landet gjennomsnitt
2009	2010	2011	2012			
2 379	2 438	2 462	2 281	1 864	3 489	2 049

Legearbeid pr. 10.000 innbyggere i kommunehelsetjenesten

Aremark 2009	Aremark 2010	Aremark 2011	Aremark 2012	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 4 kommuner	Landet gjennomsnitt
7,0	7,1	8,9	-	8,3	8,9	8,0

Fysioterapiårverk pr. 10.000 innbyggere

Aremark 2009	Aremark 2010	Aremark 2011	Aremark 2012	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 4 kommuner	Landet gjennomsnitt
7,3	7,4	6,7	-	6,4	7,4	7,1

Personell Barnevern og helse

Stillingsbetegnelse	2009	2010	2011	2012
Kommunelege	0,4	0,4	0,6	0,6
Helsesekretær	1,0	1,0	1,2	1,2
Helsesøster	1,0	1,0	1,0	1,0
Fysioterapeut	0,5	0,5	0,5	0,5
Virksomhetsleder barnevern og helse	1,0	1,0	1,0	1,0
Psykiatrikoordinator			1,0	1,0
Saksbehandler/merkantil barnevern			0,5	0,5
Fivilligsentral/folkehelse				0,5
Sum	3,9	3,9	5,8	6,3

Virksomheten 32 NAV

Området omfatter ansvarsområdene, 3220 NAV, 3221 økonomisk sosialhjelp og 3222 andre sosiale formål

Beskrivelse av ansvarsområdene

NAV Aremark

NAV Aremark har enhetlig ledelse. NAV-leder har det øverste administrative og faglige ansvaret for hele kontorets virksomhet og rapporterer til overordnet nivå i kommune og stat, og til partnerskapsmøtet som består av fylkesdirektør NAV Østfold og rådmannen, for avtalt resultatoppnåelse.

Virksomheten har ansvaret for Arbeids- og velferdsetatens tjenester i Aremark kommune.

Ut over kommunens ansvar for økonomisk sosialhjelp etter lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen, råd og veiledning og arbeidet med individuelle planer, skal virksomheten også dekke følgende tjenester, som alle har et selvhjelpsperspektiv og et bredt arbeidsrettet fokus.

Lov om sosialtjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen

- Introduksjonsloven - Lov om introduksjonsordning for nyankomne innvandrere
- Formidling av Husbankens låne- og tilskuddsordninger
- Kommunens oppfølging av alkohollovens bestemmelser

3220 Fellestjenester NAV består av lønn til virksomhetsleder og ruskonsulent. Her ligger også de administrative kostnadene knyttet til driften av virksomheten

3221/3222 Sosialkontoret (økonomisk sosialhjelp og andre sosiale formål) hjemler i hovedsak sine ytelser og tjenester i lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen og skal fremme økonomisk og sosial trygghet, og bedre levevilkårene for vanskeligstilte. Utover økonomisk rådgivning og hjelp har sosialkontoret ansvar for avlastningstiltak og støttekontakter. I tillegg kommer arbeidet med bosetting av flyktninger, edruskapsvern og formidling av husbankens låne- og støtteordninger. Videre behandles søknader om skjenke- og salgsbevilling.

Spesielle forhold i 2012

Drift

Utfordringer i 2012 utover den ordinære driften:

- Stort sykefravær på kommunal side har preget driften i stor grad i 2012. Til tross for stort sykefravær har kontoret greid å opprettholde en akseptabel kvalitet på tjenesten og kontroll på økonomien.
- Stor oppmerksomhet i arbeid med enkeltpersoner som har vært langtidsmottakere av sosialstønad eller står i fare for å bli langtidsmottakere. Fokus for arbeidet har vært å få brukeren over i aktivitet eller andre stønadsordninger som er mer hensiktsmessig. Dette i tråd med NAV-reformens intensjon.
- Økte henvendelser i forhold til rus.. Det er også en tendens til at eldre rusmisbrukere i større grad har oppsøkt kontoret for hjelp.
- Videreført arbeidet rundt integrering av flyktninger.

Økonomi

Kapittel	Vedtatt budsjett 2012	Justert budsjett 2012	Regnskap 31.12.12	Avvik i kr.
32 Sum utgifter	2 601 015	3 221 781	3 209 739	-620 766
32 Sum inntekter	-1 032 141	-985 000	-735 000	-47 141
32 Resultat	1 568 874	2 236 781	2 474 739	-667 908

Mindreforbruket skyldes i all hovedsak nedgang i økonomisk sosialhjelp og økt refusjon fra trygdeforvaltningen.

Sammenligning KOSTRA/nøkkeltall

Netto driftsutgifter til sosialtjenesten, i % av totale netto driftsutgifter

Aremerk 2009	Aremerk 2010	Aremerk 2011	Aremerk 2012	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 4 kommuner	Landet gjennomsnitt
2,4	2,5	2,8	2,2	4,7	1,7	3,8

Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere

Aremerk 2009	Aremerk 2010	Aremerk 2011	Aremerk 2012	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 4 kommuner	Landet gjennomsnitt
3,3	3,0	2,7	2,6	-	-	2,4

Sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde, andel

Aremerk 2009	Aremerk 2010	Aremerk 2011	Aremerk 2012	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 4 kommuner	Landet gjennomsnitt
38,3	35,7	38,5	40,5	-	-	45,7

Personell NAV Aremerk

Stillingsbetegnelse	2009	2010	2011	2012
Psykiatrikoordinator	1,0	1,0*		
NAV-leder	1,0	1,0	1,0	1,0
Veiledere NAV	**1,5	**1,5	** 1,5	** 1,5
Veileder		*** 0,3		
Ruskonsulent			**** 1,0	**** 1,0
Sum	3,5	3,8	3,5	3,5

*Overflyttes til Virksomhet Barnevern og helse fra 2011

**Statsansatte

*** Innflytterservice/flyktningeoppgaver avviklet.

**** Ruskonsulent stilling opprettet november 2010 og finansiert med tilskudd fra staten. Avvikles fra juni 2013

Virksomhet 33 Pleie og omsorg

1. Beskrivelse av virksomheten

33 Pleie og omsorg omfatter:

- Fosbykollen sykehjem
- Hjemmebaserte tjenester (hjemmesykepleie, hjemmehjelp, bistand i bolig, individuelle døgnbaserte omsorgsopplegg, administrasjon av trygde-/omsorgsleiligheter, trygghetsalarmutleie, støttekontakter, matombringing, kantinesalg m.v.).

Tjenesteproduksjonen drives bl.a. med hjemmel i lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. Tildeling av alle typer omsorgstjenester skjer etter søknad, kartlegging / saksbehandling og enkeltvedtak.

331 Fosbykollen sykehjem

3310 Sykehjem / hjemmesykepleie omfatter drift av Fosbykollen sykehjem og hjemmesykepleie som inkluderer:

- Ledelse / administrasjon / saksbehandling for hele virksomheten.
- Ett felles pleieteam (PO-teamet) for sykehjem og hjemmesykepleie med omsorgsbasis på Fosbykollen.

3311 Fosbykollen hovedkjøkken omfatter matproduksjon til:

- Sykehjemsbeboerne.
- Eldre og funksjonshemmede utenfor institusjon i hht enkeltvedtak, herunder servering i Fosbykollen kantine og utbringning av varmmat til hjemmeboende.
- Ordinært kantinesalg for besøkende og kommunens ansatte.
- Intern catering.

3312 Fosbykollen vaskeri omfatter vask av tøy til sykehjemsbeboerne, tøy til hjemmeboende brukere etter enkeltvedtak og arbeidstøy til staben.

3315 Samhandlingsreformen omfatter kjøp av tjenester fra Halden kommune og medfinansiering av innlagte pasienter i sykehus. Aremark kommune har et samarbeid med Halden kommune om døgntilbud øyeblikkelig hjelp, pasient-koordinator, rehabilitering og kompetanseheving.

3320, 3321, 3322 3323, 3324 og 3325

Tjeneste for personer med psykisk utviklingshemming/ styrket omsorg / brukerstyrt personlig assistanse omfatter lønns- og driftsutgifter til individuelle omsorgsopplegg.

3328 og 3329

omfatter omsorgslønn, støttekontakt og avlastningstiltak

3330 Hjemmehjelpsordningen

□ Hjemmehjelp.

2. Kommentarer 2012

a. Drift

Fosbykollen sykehjem.

Langtids plass

Pasientbelegg i 2012:

2008	2009	2010	2011	2012
94,8 %	103,4 %	%	%	94,8 %

Antall vedtak:

2008	2009	2010	2011	2012
-	-	23	17	17

Gj.snittlig alder:

2008	2009	2010	2011	2012
84,6 år	82,7 år	86,2 år	87,2 år	86,9 år

Korttids plass

Antall vedtak:

2008	2009	2010	2011	2012
-	-	51	50	43

Antall opphold:

2008	2009	2010	2011	2012
30	42	-	-	29

Antall personer:

2008	2009	2010	2011	2012
-	-	13	25	24

Gj.snittsalder:

2008	2009	2010	2011	2012
-	-	83,4	-	86,3 år

Avlastning

Antall vedtak avlastning:

2008	2009	2010	2011	2012
-	-	6	12	2

Antall personer:

2008	2009	2010	2011	2012
-	-	2	3	1

Gj.snittsalder avlastning:

71 år

2008	2009	2010	2011	2012
-	-	79,5 år	-	71 år

Tvangstiltak

Antall søknader om iverksettelse av tvangstiltak i forbindelse med ytelse av nødvendig somatisk helsehjelp uten pasientens eget samtykke:

2008	2009	2010	2011	2012
-	-	0	0	0

Hjemmebaserte tjenester

Antall brukere med innvilget søknad på hjemmesykepleie:

2008	2009	2010	2011	2012
27	74	74	68	65

Gj.snittalder:

77,6år

2008	2009	2010	2011	2012
-	73 år	77,6 år	-	77,6 år

Praktisk bistand

Antall brukere med innvilget søknad på praktisk bistand daglige gjøremål:

2008	2009	2010	2011	2012
26	51	48	47	52

Gj.snittalder:

2008	2009	2010	2011	2012
-	80 år	79,6 år	85 år	82,3 år

Fosbykollen hovedkjøkken.

Matproduksjon til sykehjemsbeboerne i fullpensjon – antall liggedøgn:

2008	2009	2010	2011	2012
-	6 795	7 000	7 000	6 138

Gj.snittlig antall middagsporsjoner pr. uke for hjemmeboende etter enkeltvedtak:

2008	2009	2010	2011	2012
34	66	72	73	75

Trygghetsalarmutleie

Antall trygghetsalarmer utleid pr. 31.12.12:

2008	2009	2010	2011	2012
39	43	40	40	35

Trygde-/omsorgsleiligheter

Antall leiligheter disponible (etter politisk vedtak om å reservere til sykehjemsplasser):

2008	2009	2010	2011	2012
44	44	41	41	41

Antall leiligheter ledige pr. 31.12.12:

2008	2009	2010	2011	2012
9	9	4	3	1

Formelle klager

Antall formelt fremsatte klager fra brukere på vedtak fattet innen virksomheten:

2008	2009	2010	2011	2012
-	0	3	0	4

Utover ordinær drift har bl.a. følgende skjedd i virksomheten i 2012:

- Det har i 2012 vært et varierende press på sykehjemsplassene fra 15 til 21 pasienter
- Samhandlingsreformen startet opp 01.01.2012 og virksomheten har merket at pasienten som blir skrevet ut fra sykehuset er dårligere medisinsk når de kommer tilbake til kommunen. De kommer ofte på kort varsel.
- Har opprettet avtale med Halden kommune på pasientkoordinator, intermedieravdeling, kreftkoordinator og rehabilitering.
- Har redusert antall årsverk fra 44,0 stilling til 41,05 stilling. Fast stab som har vært tilknyttet Bergslund er nå integrert som en del av hjemmebaserte tjenester.
- Har tatt i bruk Notus ressursstyring (turnusplan, publisering av ledige vakter) som også innebærer elektroniske timelister
- Ny virksomhetsleder begynte 16.01.12
- Avtale med ambulerende team, Sykehuset Østfold, som har hatt opplæring av de ansatte i faglige oppgaver samt at de kan rykke ut å bistå når man trenger hjelp i spesielle prosedyrer.
- Byttet leasingbiler
- Opprettet demensteam.
- Ledere hatt tett dialog med IA-rådgiver fra NAV i forhold til å sette sykefravær på dagsorden.

b. Økonomi

Kapittel	Vedtatt budsjett 2012	Justert budsjett 2012	Regnskap 31.12.12	Avvik i kr.
33 Sum utgifter	37 892 669	35 406 843	35 154 757	2 485 826
33 Sum inntekter	-9 531 701	-6 815 800	-6 815 800	-2 715 901
33 Resultat	28 360 968	28 591 043	28 338 957	-230 075

Mindreforbruk kr 230 075,- som i hovedsak skyldes senere oppstart av intermedieravdeling i Halden og økt refusjon fra staten.

c. Sammenligning KOSTRA/nøkkeltall

Netto driftsutgifter, pleie og omsorg, i % av totale netto driftsutgifter

Årmark 2009	Årmark 2010	Årmark 2011	Årmark 2012	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 4 kommuner	Landet gjennomsnitt
34,4	37,0	35,6	37,3	34,0	38,7	30,3

Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie og omsorg

Årmark 2009	Årmark 2010	Årmark 2011	Årmark 2012	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 4 kommuner	Landet gjennomsnitt
18 320	20 694	22 732	22 700	15 598	23 405	14 939

Korrigert brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass

Årmark 2009	Årmark 2010	Årmark 2011	Årmark 2012	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 4 kommuner	Landet gjennomsnitt
817 000	896 000	707 208	752 625	1 013 816	863 050	955 309

Årsverk, ekskl fravær, i brukerrettede tjenester pr mottaker

Årmark 2009	Årmark 2010	Årmark 2011	Årmark 2012	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 4 kommuner	Landet gjennomsnitt
0,40	0,55	0,50	0,53	0,46	-	0,48

Personell

Stillingsbetegnelse	2009	2010	2011	2012
Virksomhetsleder	1,00	1,00	1,00	1,00
Avdelingsledere	1,00	1,00	3,00	3,00
Sykepleiere/vernepleiere/høyskole	8,39	8,39	8,01	8,16
Hjelpepleiere / omsorgsarbeidere	17,05	19,48	19,25	18,49
Assistent	4,86	4,86	9,69	7,24
Vaskeriassistenter	0,65	0,65	0,65	0,65
Kjøkkenpersonell	2,50	2,50	1,50	1,51
Hjemmehjelp	1,65	1,65	1,0	1,00
Vernepleier	1,00	1,00	0,0	
SUM	38,10	40,53	44,10	41,05

Det har ikke blitt gjennomført brukerundersøkelse innenfor området "Institusjon - pårørende" i 2012. Tallene under er fra tidligere undersøkelser.

Undersøkelsene viser følgende resultatet: (skala 1-4)

Spørsmålskategori	2004	2007	2009	Snitt land 2009
Resultat for brukerne	3,4	2,8	2,9	2,9
Trivsel	3,0	2,9	3,3	3,1
Brukermedvirkning	3,0	2,6	3,0	2,9
Respektfull behandling	3,6	3,8	3,6	3,6
Tilgjengelighet	3,2	3,1	3,3	3,2
Informasjon	3,4	2,8	3,3	3,1
Generelt	3,5	3,3	3,7	3,4
Snitt totalt	3,3	2,9	3,2	3,1

Det har ikke blitt gjennomført brukerundersøkelse innenfor området "Hjemmetjenesten – brukere" i 2012. Tallene under er fra tidligere års undersøkelser.

Undersøkelsen viser følgende resultatet: (skala 1-4)

Spørsmålskategori	2004	2007	2009	Snitt land 2009
Resultat for brukerne	3,6	3,3	3,5	3,3
Brukermedvirkning	3,4	3,2	3,4	3,0
Trygghet og respektfull behandling	3,7	3,5	3,5	3,4
Tilgjengelighet	3,2	3,4	3,4	3,0
Informasjon	3,2	3,1	3,4	3,1
Generelt	3,5	3,4	3,7	3,4
Snitt totalt	3,5	3,3	3,5	3,2

Rammeområde 4 PLAN, MILJØ OG TEKNIKK.

Rammeområde 4 omfatter kommunens politiske og administrative ledelse for tjenestene inndelt i 41 Plan og miljø, 43 Teknisk, 44 Vann, avløp og renovasjon og 45 Brann og feiing.

Rammeområdet omfatter følgende tjenester og områder:

- beredskap
- byggesaker
- kommuneplan
- reguleringsplaner
- skog
- jord
- miljø
- vilt
- vann, avløp og renovasjon
- spredt avløp
- kommunens eiendommer/boliger
- drift av tekniske tjenester
- vedlikehold av kommunale veger
- oppmålingstjenester

Kommunalsjef samordner driften av områdene og er sekretær for Plan og utviklingsutvalget.

1. Beskrivelse av tjenesteområdene.

41 Plan og miljø

Det er etablert et interkommunalt kontor for områdene jord, skog, vilt, plan, byggesak, oppmåling, spredt avløp og miljø med fagpersonell på nevnte områder. Kontoret administrerer og utfører tjenester på nevnte områder for kommunene Aremark, Marker og Rømskog med følgende kostnadsfordeling:

- Aremark	35%
- Marker	50%
- Rømskog	15%

Brukere av kontorets tjenester er i første rekke kommunens befolkning. Øvrige brukere er utenbygdsboende med saker innenfor de nevnte emneområdene, samt fylkeskommunale og statlige organer.

43 Teknisk

Tjenesteområdet ledes av virksomhetsleder teknisk drift. Sektoren dekker et vidt spekter, og omfatter ansvar for vann, kloakk, renovasjon (VAR). Virksomhetsleder har ansvaret for byggesaksbehandling, kommunale bygninger og anlegg, oppmålingstjenester og brann- og feiervesen.

Stillingen som virksomhetsleder har siden mai vært vakant. Kommunalsjefen har i tidsrommet mai – desember fungert som virksomhetsleder for teknisk drift.

Virksomheten forholder seg til plan- og bygningsloven, samt en rekke særlover og forskrifter innen de enkelte fagområdene.

Brukerne av tjenestene er egne virksomheter (sykehjem, skole osv.), innbyggere i kommunen, hytteeiere, samt offentlige organer.

44 VAR- området

Vann, avløp og renovasjon sorterer under teknisk drift, og skal drives etter selvkostprinsippet.

45 Brann og feiing

Fagansvaret for brann-, feier- og redningstjenesten tilligger brannsjefen.

2. Kommentarer 2012.

a. Drift

Det har vært en tett og stram budsjettoppfølging i løpet av året. Det er i budsjettåret kun ført løpende driftsutgifter og utført høyst nødvendig vedlikehold av kommunens bygningsmasse.

Bioenergianlegget har ikke vært i stabil drift i 2012. Det har medført et betydelig merarbeid for kommunens tekniske personell og noe mer oljeforbruk enn budsjettet (intensjonene om bruk av fornybar energi er med dette fortsatt ikke oppfylt).

Det er av stor betydning å ha ansatte med ulik fagkompetanse i kommunen, slik at vi fortløpende kan utføre reparasjoner og vedlikeholdsoppgaver av ulik art.

Hovedformålet om å gi et godt tilbud til kommunens innbyggere og andre brukere av våre tjenester, ligger fortsatt fast. Det vises for øvrig til personelloversikten for nærmere detaljer om stillingsomfanget og innholdet i kommunale og interkommunale stillinger tilhørende kap. 4.

b. Økonomi

Kapittel	Vedtatt budsjett 2012	Justert budsjett 2012	Regnskap 31.12.12	Avvik i kr.
Skog-, plan-, miljø- og viltforvaltning				
41 Sum utgifter	2 440 972	2 284 436	2 276 938	156 536
41 Sum inntekter	-614 880	-680 000	-680 000	65 120
Resultat	1 826 092	1 604 436	1 596 938	221 656

Kapittel	Vedtatt budsjett 2012	Justert budsjett 2012	Regnskap 31.12.12	Avvik i kr.
Teknisk				
43 Sum utgifter	10 863 776	9 872 833	9 800 184	990 943
43 Sum inntekter	-4 151 841	-3 210 000	-4 590 000	-941 841
Resultat	6 711 935	6 662 833	5 210 184	49 102

Kapittel	Vedtatt budsjett 2012	Justert budsjett 2012	Regnskap 31.12.12	Avvik i kr.
VAR-området				
44 Sum utgifter	5 409 848	4 584 140	4 648 945	825 708
44 Sum inntekter	-6 115 394	-5 759 406	-5 759 406	-355 988
Resultat	-705 547	-1 175 266	-1 110 461	469 719

Kapittel	Vedtatt budsjett 2012	Justert budsjett 2012	Regnskap 31.12.12	Avvik i kr.
Brann og feiing				
45 Sum utgifter	2 070 545	1 891 685	1 875 688	178 860
45 Sum inntekter	-860 455	-655 000	-655 000	-205 455
Resultat	1 210 090	1 236 685	1 220 688	-26 595

Kapittel	Vedtatt budsjett 2012	Justert budsjett 2012	Regnskap 31.12.12	Avvik i kr.
4 Sum utgifter	20 785 140	18 633 094	18 601 755	2 152 046
4 Sum inntekter	-11 742 570	-10 304 406	-11 684 406	-1 438 164
Resultat	9 042 570	8 328 688	6 917 349	713 882

Rammeområde 41:

Merforbruk kr 221 656 som skyldes bl.a. sviktende inntekter ift gebyrer på kart og deling og byggesak.

Rammeområde 43:

Merforbruk kr 49 102.

Rammeområde 44:

Merforbruk kr 469 719 som skyldes bl.a. ny leverandør av slamtømming og uforutsette reparasjoner av vann- og avløpsnettet.

Rammeområde 45:

Mindreforbruk på 26 595.

c. Sammenligning KOSTRA/nøkkeltall

Årsgebyr for vannforsyning – årsavgift

Aremerk 2009	Aremerk 2010	Aremerk 2011	Aremerk 2012	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 4 kommuner	Landet gjennomsnitt
1 350	1 350	1400	1400	2 279	2 406	-

Avløpstjenesten – årsavgift

Aremerk 2009	Aremerk 2010	Aremerk 2011	Aremerk 2012	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 4 kommuner	Landet gjennomsnitt
6 084	7 032	7 764	7 764	3 846	3 016	-

Avfallstjenesten – årsavgift

Aremerk 2009	Aremerk 2010	Aremerk 2011	Aremerk 2012	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 4 kommuner	Landet gjennomsnitt
1 450	1 790	2 152	2 152	2 048	2 656	2 465

Feiing og tilsyn – årsavgift

Aremerk 2009	Aremerk 2010	Aremerk 2011	Aremerk 2012	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 4 kommuner	Landet gjennomsnitt
245	245	369	369	354	405	-

Netto driftsutgifter, tilrettelegging og bistand for næringslivet, pr. innbygger

Aremerk 2009	Aremerk 2010	Aremerk 2011	Aremerk 2012	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 4 kommuner	Landet gjennomsnitt
542	516	695	471	124	-142	58

Netto driftsutgifter, tilrettelegging og bistand for næringslivet, i % av total netto driftsutgifter

Aremerk 2009	Aremerk 2010	Aremerk 2011	Aremerk 2012	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 4 kommuner	Landet gjennomsnitt
1,0	0,9	1,1	0,8	0,3	-0,2	0,1

d. Personell

Stillingsbetegnelse og antall stillinger pr. 31/12	2009	2010	2011	2012
Fagsjef skog, plan og miljø*	1,00	1,00		
Fagsjef jordbruk og vilt*	1,00			
Virksomhetsl. teknisk drift***	1,00	1,00	1,00	1,00
Saksbehandler (merkantilt)	1,35	1,35	1,40	1,40
Driftsoperatør VAR	1,00	1,00	1,00	1,00
Renholdere	6,92	7,15	6,59	6,13
Brannmannskap	0,37	0,37	0,39	0,39
Brannsjef**	0,33	0,33	0,33	0,33
Teknisk personell	1,40	2,40	2,40	2,40
SUM	14,37	14,60	13,11	12,65

*Felleskontor med Marker og Rømskog kommuner.

**Felles brannsjef med Marker kommune fra 1.5.07. (Aremarks andel av stillingen)

***Vakant i tidsrommet fra 1. juni og ut året.

e. Interkommunale stillinger – kap. 4.

Det er f.t. 8 stillinger med 7,6 årsverk ved det interkommunale kontoret der Aremark kommune har 35% andel av samlede kostnader. Stillingerne omfatter følgende fagområder:

Ingeniør (spredt avløp)	0,35 stilling
Kommuneplanlegger	0,35 ”
Saksbehandler - bygningssaker	0,35 ”
Oppmåling	0,35 ”
Skogbruk	0,35 ”
Jordbruk	0,50 ”
Vilt	0,10 ”
Miljø	0,10 ”
Administrasjon	0,20 ”

3. Måloppnåelse

Mål	Tiltak	Status
Sikre at kommunens bygningsmasse ivaretas på en formålstjenelig måte	Gjennomføre vedlikehold på bygninger og anlegg	Må betraktes som kontinuerlig prosess
Kommunens inntekter på VAR-tjenester skal dekke kostnadene.	Gebyr for abonnenter skal være til selvkost	Det er en underdekning på vann, slam og feiing i 2012, mens det for avløp og renovasjon er det ”overskudd” som dekker tidligere års underdekning.